

Proiectul bugetului de venituri și cheltuieli al municipiului Oradea pe anul 2023

Bugetul consolidat reprezintă documentul oficial de prezentare a bugetului de venituri și cheltuieli al oricărei autorități publice locale din România, fiind reglementat de Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale și Legea bugetului de stat pe anul 2023 nr. 368 /2022 publicată în Monitorul Oficial 1214/19.12.2022.

El reprezintă expresia politicilor sociale, economice, de dezvoltare, etc. ale autorității locale prin proiectele publice propuse și responsabilitățile stabilite ordonatorilor de credite.

Instituțiile publice care gestionează bugetul public al municipiului Oradea, ai căror conducători au calitatea de ordonatori terțiari de credite în subordinea ordonatorului principal de credite – primarul municipiului Oradea sunt următorii:

- Unitățile de învățământ preuniversitar de stat
- Direcția de Asistență Socială Oradea (inclusiv Creșa Oradea)
- Clubul Sportiv Municipal Oradea
- Spitalul Clinic Județean Oradea

Calendarul potrivit căruia de desfășoară procesul bugetar este următorul:

- Până la data de 27.12.2022 - în termen de 5 zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, a legii bugetului de stat, Ministerul Finanțelor Publice transmite direcțiilor generale ale finanțelor publice sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat și transferurile consolidabile, aprobate prin legea bugetului de stat.
- Până la data de 03.01.2023, (în termen de 5 zile de la comunicare) Direcțiile generale ale finanțelor publice județene, precum și consiliile județene repartizează pe unități/subdiviziuni administrativ-teritoriale, sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, precum și transferurile consolidabile
- În același termen, direcțiile generale ale finanțelor publice județene, comunică unităților administrativ-teritoriale o estimare a veniturilor din cotele defalcate din impozitul pe venit.
- Ordonatorii principali de credite definitivează proiectul bugetului local, și-l publică în presa locală pe pagina de internet sau afișează la sediul unității administrativ-teritoriale, pe baza veniturilor proprii și a sumelor repartizate de către Direcțiile Generale ale Finanțelor Publice în termen de 15 zile de la publicarea legii bugetului de stat în Monitorul Oficial al României (notă: la data prezentei, sumele defalcate din TVA au fost parțial comunicate)
- Locuitorii unității administrativ-teritoriale pot depune contestații privind proiectul de buget în termen de 15 zile de la data publicării sau afișării acestuia
- În 5 zile de la expirarea termenului de depunere a contestațiilor, proiectul bugetului local, este supus aprobării autorităților deliberative, de către ordonatorii principali de credite.
- Bugetul se aproba până în 2 februarie 2023, în maxim 45 de zile de la data publicării legii bugetului de stat în Monitorul Oficial

Având în vedere repartizarea parțială a sumelor defalcate din TVA pentru finanțarea: costului standard pentru învățământul preuniversitar de stat, particular și confesional, costului standard pentru creșe, proiectul bugetului de venituri și cheltuieli al Municipiului Oradea pe anul 2023 este dat publicității astăzi, 13 Ianuarie 2023, urmând a fi propus spre aprobarea Consiliului Local al Municipiului Oradea în ședința ordinară din luna ianuarie 2023.

În temeiul art. 39, alin. (3) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, pentru asigurarea transparenței și publicității, Primarul municipiului Oradea aduce la cunoștința cetățenilor urbei proiectul bugetului de venituri și cheltuieli aferent anului 2023, în vederea cunoașterii de către aceștia, dar și a formulării de propuneri privind structura acestuia.

Sumele pentru finanțarea învățământului preuniversitar de stat și a învățământului particular a căror repartizare se realizează de către AJFP au fost estimate de Direcția Economică urmând, ca la data primirii datelor să fie ajustate atât veniturile și cheltuielile. Acestea cuprind:

- Cheltuieli de funcționare a școlilor (se așteaptă adoptarea modificării costului standard)
- Cheltuieli pentru sprijinirea activității creșelor
- Subvențiile pentru transportul elevilor

Nivelul veniturilor din cote defalcate din impozitul pe venit va fi stabilit pentru al 3-lea an consecutiv de către Guvern/AJFP Bihor, respectiv nivelul de 363.331.000 lei.

Modificări ai unor indicatori care au stat la baza elaborării proiectului de buget:

- cota IV 63% cuvenită UAT-urilor (față de 65% prevăzută în Legea 273/2006)
- suportarea de la bugetul de stat a 90% din cheltuielile sociale aferente salariilor asistenților personali ai persoanelor cu handicap și a indemnizațiilor persoanelor cu handicap
- bursele școlare pentru care criteriile și quantumul acordat pe categorii: social, studiu, merit, performanță sunt prevăzute în Ordinul M.E. nr. 5379/07.09.2022 și în H.G.nr,1138/2022
- Potrivit art. XL, alin.1) și 3) din OUG nr. 168/2022 prin derogarea de la art. art. 84 alin. (1[^]1) din Legea nr. 1/2011, gratuitatea acordată elevilor din învățământul preuniversitar acreditat/autorizat pentru transportul local rutier și naval se asigură din bugetele locale, fiind alocate de la bugetul de stat în vederea decontării acestor cheltuieli 50 lei/lună/beneficiar
- Nivelul inflației prognozate pentru anul 2023
- Cursul de schimb prognozat pentru anul 2023
- Majorarea salariului de baza minim brut în anul curent la 3.000 lei fata de 2.550 lei în anul 2022, cu impact asupra cheltuielilor de personal și a cheltuielilor sociale

Pentru anul 2023, este propus un proiect de buget consolidat al municipiului Oradea, structurat astfel:

- I. **la venituri** – sunt estimate venituri în sumă de **2.384.604.390 lei** ținând cont de politica fiscală aprobată de Consiliul local al municipiului Oradea pe anul 2022, de prelevările de la bugetul de stat, sumele atrase cu titlul de surse rambursabile (credite) și cele nerambursabile. Excedentul aferent anului anterior care s-a utilizat în repartizarea acestuia asupra cheltuielilor **50.832.070 lei**.
- II. **la cheltuieli** – resursele au fost alocate pentru susținerea cheltuielilor operaționale cu funcționarea instituțiilor și serviciilor publice în sumă de **1.280.495.560 lei** și pentru cheltuielile cu investițiile în sumă de **1.154.940.900 lei**, reprezentând un total de cheltuieli de finanțat în valoare de **2.435.436.460 lei**.

Excedentul anilor precedenți în sumă totală de 50.832.070 lei este compus din excedentul aferent bugetului local în sumă de 27.312.650 lei (a fost cuprins ca sursă de finanțare a investițiilor din anul 2023) și excedentul anilor precedenți aferent activităților autofinanțate și a celor finanțate din venituri proprii în sumă totală de 23.519.420 lei cuprins în proiectul de buget, atât ca sursă de finanțare a investițiilor, cât și ca sursă de finanțare a cheltuielilor curente.

Veniturile bugetului consolidat înregistrează o creștere față de valorile realizate în anul precedent cu 46% pe fondul creșterii sumelor estimate a fi încasate din cote defalcate din impozitul pe venit, a finanțărilor nerambursabile europene, a sumelor prevăzute a fi trase din contractelor de credit încheiate.

În anul 2023, s-a estimat o creștere a veniturilor proprii cu 9% față de încasările din anul precedent, ca rezultat în principal al creșterii sumelor încasate din Cota defalcată din impozitul pe venit cuvenită autorităților publice locale.

Alte categorii de venituri proprii:

- Veniturile din impozite locale (clădiri, teren, auto) s-au estimat la un nivel comparabil cu încasările anului anterior (au fost avute în vedere: indexarea unor impozite cu 5,1%, scăderea restanțelor fiscale și faptul că în 2022 a fost în vigoare măsura fiscală de scutire de majorări pentru achitarea integrală a debitelor).

- Veniturile din concesiuni și închirieri (+8 mil lei față de 2022): (revizuirea chiriilor locuințelor sociale, modificarea chiriilor ANL prin regularizarea valorii acestora până la nivelul indicelui de inflație final prognozat pentru anul 2022, încasarea sumelor aferente cedării dreptului de exploatare a bunurilor Municipiului de către Clubul Sportiv Municipal, încasările din parcări, redevență ADP, redevență RER)

- Veniturile din amenzi mai mici cu 1,2 milioane lei pe fondul menținerii valorii punctului de penalizare și a creșterii gradului de conformare la plata parcarilor publice.

- Fondul IID Termoficare - se propune utilizarea pentru investiții a sumei de 43 milioane lei.

Sumele estimate din finanțările nerambursabile UE înregistrează o creștere de 21% față de execuția anului anterior, având în vedere sumele achitate în anul 2022 și care urmează a fi rambursate în anul 2023, dar mai ales avansarea lucrărilor aflate în execuție în vederea încheierii sesiunii de finanțare 2014 - 2023.

Prelevările de la bugetul de stat cuprind:

o Sume defalcate din TVA lei, 56.475.800 lei

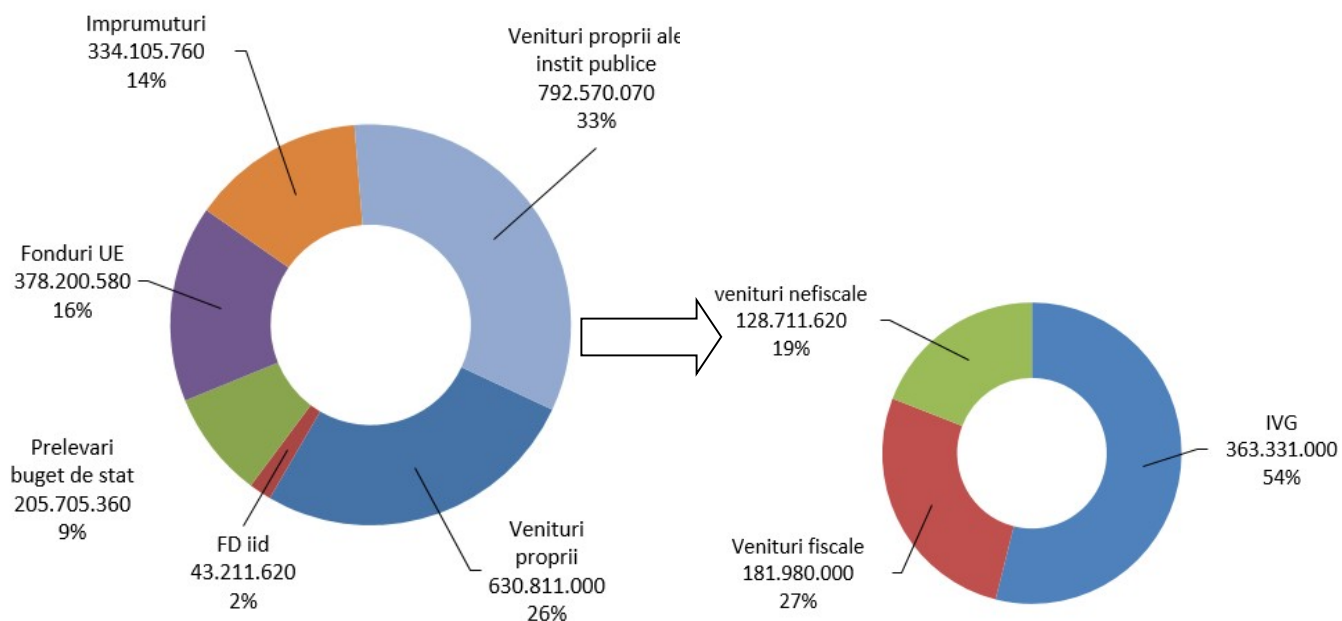
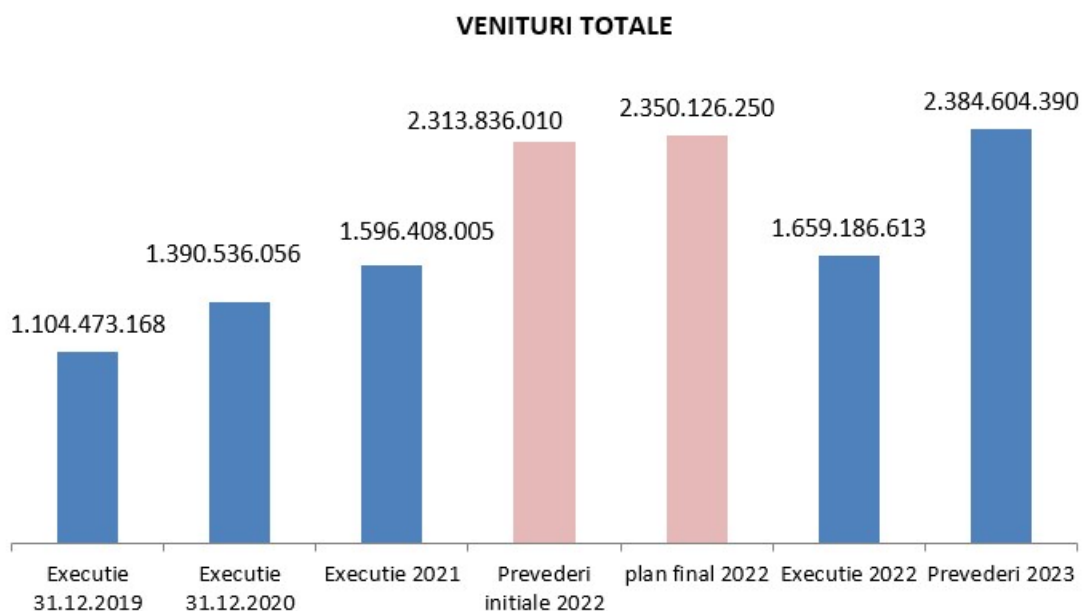
o Cofinanțare proiecte UE pentru care a fost estimata suma de 139.883.960 lei

Estimările privind veniturile bugetului consolidat sunt următoarele:

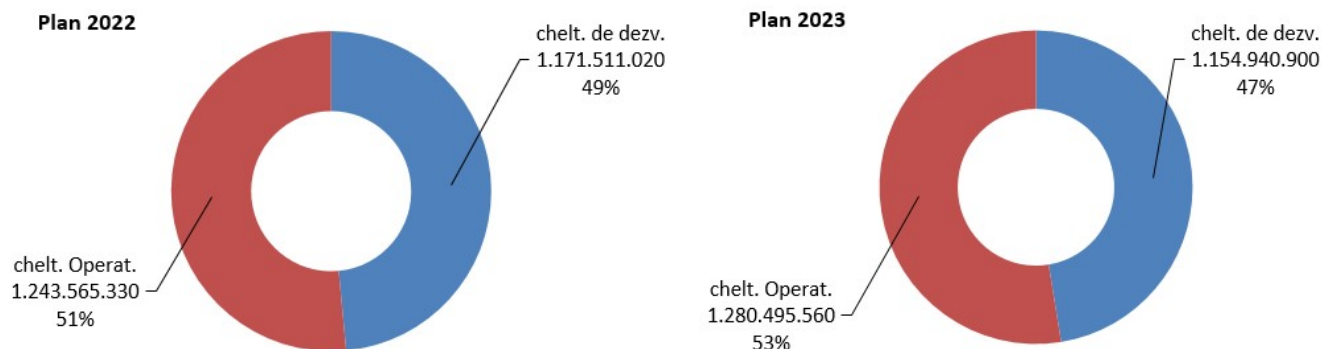
lei

SPECIFICATIE	Executie 31.12.2019	Executie 31.12.2020	Executie 2021	Prevederi initiale 2022	plan final 2022	Executie 2022	Prevederi 2023	+/- 2023/ pl2022	+ -2023/ ex2022
Venituri proprii	404,817,887	441,397,261	508,129,951	562,183,000	593,572,220	603,859,872	630,811,000	6.27%	4.46%
FD iid		8,877,289	31,348,099	52,587,470	26,857,470	17,229,317	43,211,620	60.89%	150.80%
Prelevari buget de stat	96,958,272	116,184,680	170,637,231	259,630,420	307,528,030	169,991,860	205,705,360	-33.11%	21.01%
Fonduri UE	29,673,568	90,378,571	118,633,814	365,804,490	362,236,980	89,226,478	378,200,580	4.41%	323.87%
Excedent buget									
Imprumuturi	39,045,994	66,408,782	56,240,135	245,702,780	269,952,790	58,520,234	334,105,760	23.76%	470.92%
Venituri proprii ale instit publice	533,713,632	666,348,842	711,418,776	827,927,850	789,978,760	720,358,852	792,570,070	0.33%	10.02%
Venituri aferente bugetului fondurilor nerambursabile	263,815	940,632	0						
TOTAL	1,104,473,168	1,390,536,056	1,596,408,005	2,313,836,010	2,350,126,250	1,659,186,613	2,384,604,390	1.47%	43.72%

Reprezentare grafică a veniturilor bugetului consolidat al municipiului Oradea:

Cheltuielile bugetului public se clasifică după natura lor în cheltuieli operaționale și de capital, exprimând preocuparea și capacitatea autorității publice de a asigura fondurile necesare funcționării serviciilor și dezvoltării publice.

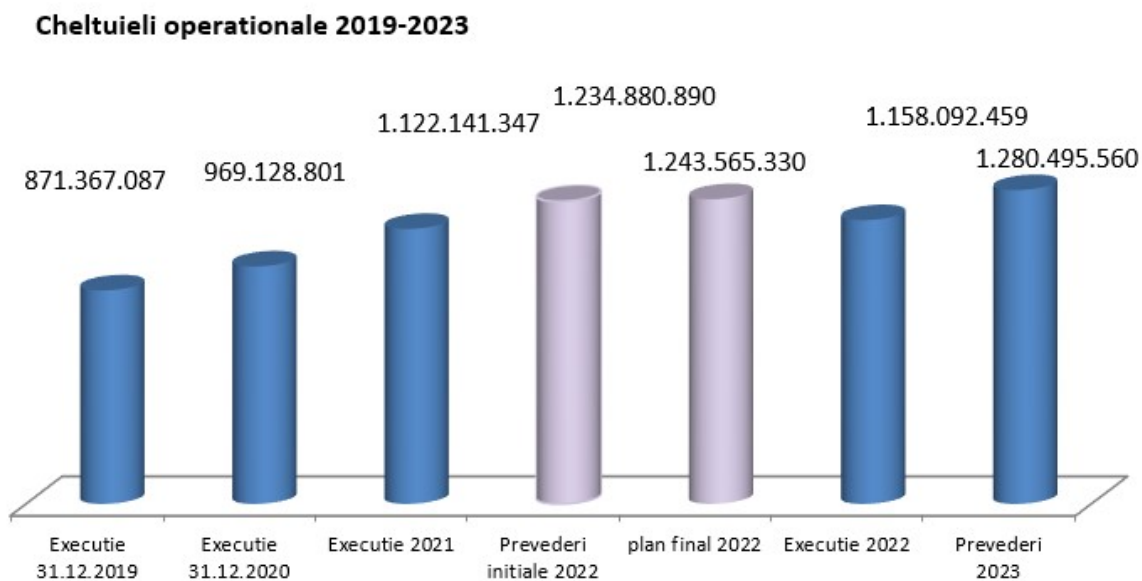

În sinteză cheltuielile operaționale pe anul 2023, se prezintă astfel:

Lei

SPECIFICATIE	Executie 31.12.2019	Executie 31.12.2020	Executie 2021	Prevederi initiale 2022	plan final 2022	Executie 2022	Prevederi 2023	pl 23/22	+/- '23/ex'22
Institutii publice	76,021,623	78,940,129	77,986,811	96,119,820	93,808,800	85,435,444	99,679,350	6%	17%
Invatamant	25,010,160	32,203,477	44,020,823	50,938,150	61,315,120	56,727,480	59,944,200	-2%	6%
Sanatate	6,864,282	6,995,345	6,505,613	7,145,560	7,581,240	6,893,573	9,013,600	19%	31%
Sport+cultura	12,199,255	8,505,447	10,719,667	17,556,300	20,609,590	18,735,827	24,152,000	17%	29%
Fin progr cult., mediu, sport, etc	1,962,757	460,487	477,924	2,319,550	1,250,750	1,205,905	2,315,000	85%	92%
Servicii publice	96,453,092	108,531,859	139,001,266	122,463,100	112,048,800	108,618,176	132,483,000	18%	22%
Asistenta sociala	70,019,786	72,267,515	86,866,797	124,227,000	127,950,750	123,749,096	111,401,460	-13%	-10%
Datoria publica	48,441,193	44,027,405	60,577,149	32,612,000	44,416,110	28,978,993	55,409,000	25%	91%
Fd rezerva CAO +garant CAO (BERD)	1,257,608	506,945	1,177,500	1,150,000	1,751,000	1,750,097	2,100,000	20%	20%
Altele	10,760,899	480,422	1,230,353	4,501,600	3,242,010	16,159,121	-11,072,810	-442%	-169%
Ch din ven pr inst pub	522,376,432	616,209,770	693,577,444	775,847,810	769,591,160	709,838,747	795,070,760	3%	12%
TOTAL CH OPERATIONALE	871,367,087	969,128,801	1,122,141,347	1,234,880,890	1,243,565,330	1,158,092,459	1,280,495,560	3%	11%

Reprezentare grafică a cheltuielilor aferente bugetului consolidat al municipiului Oradea:

La cheltuieli operaționale aferente bugetului local în anul 2023 se remarca o creștere cu 8% față de nivelul din anul 2022. Categoriile de cheltuieli a căror nivel se estimează a crește în acest an sunt:

- cheltuielile cu activitățile și bazele de sport și cultură, motivat de reluarea integrală a acestor activități, după eliminarea restricțiilor din perioada stării de alertă, respectiv al creșterii costurilor pe fondul inflației înregistrate.
Pentru categoria Sport-Cultura a fost alocata suma 24,15 mil lei din care 16,95 mil reprezintă alocări pentru CSM, 5,2 mil fiind alocată pentru cheltuielile de la Orășelul Copiilor și întreținere baze sportive, iar 2 mil lei Consiliului Județean Bihor pentru activitățile transferate Muzeului Țării Crișurilor.
- cheltuielile instituțiilor publice pe seama creșterii salariului minim brut pe economie, respectiv pe seama creșterii inflației
- cheltuielile cu serviciile publice pe seama extinderii spațiilor verzi și a ariilor de salubritate, respectiv pe seama creșterii prețurilor cu energia electrică, a indicelui prețului de consum utilizat pentru ajustarea prețurilor contractelor
- cheltuielile cu datoria publică, corespunzător contractelor de credit semnate și a estimării tragerilor din aceste credite în cursul anul 2023.

Nu sunt repartizate de către AJFP sumele defalcate din TVA pentru acoperirea costului standard aferent învățământului particular acreditat și învățământului preuniversitar de stat care include și Creșa Oradea, deoarece până în prezent nu a fost aprobată hotărârea de guvern care reglementează valoarea costului standard.

Din sumele defalcate menționate mai sus, în proiectul de buget am inclus estimarea valorii costului standard la nivelul de 24,41 mil lei, pentru învățământul preuniversitar de stat conform datelor din proiectul de hotărâre supus dezbaterii publice de către Guvern.

La categoria "Sănătate" a fost previzionată suma de 9 mil lei pentru acoperirea cheltuielilor de personal și a celor materiale aferente cabinetelor medicale care deserveșc unitățile de învățământ.

Pentru "Serviciile publice" finanțate din bugetul consolidat al municipiului Oradea s-a alocat suma de 132,48 milioane lei defalcată, după cum urmează:

Servicii publice	132,483,000
- salubritate	35,000,000
- iluminat	21,883,000
- spatii verzi	6,500,000
- reparatii drumuri	35,000,000
- alte actiuni gospodaresti	2,100,000
- subventii de exploatare	32,000,000
- Subv pt activ de expl. OTL	22,000,000
- Subv exploat Termoficare	10,000,000

Ponderile cele mai mari în cadrul cheltuielilor operaționale le au cheltuielile cu serviciile publice, cheltuielile cu unitățile de învățământ, serviciul datoriei publice locale, funcționarea instituțiilor publice și asistenta socială.

Programele sociale finanțate din bugetul consolidat al municipiului Oradea includ:

- remunerația însoțitorilor persoanelor cu handicap;
- indemnizațiile persoanelor cu handicap;
- ajutoare sociale pentru asigurarea venitului minim garantat;
- ajutoare pentru încălzirea locuințelor;
- suportarea integrală sau parțială a costurilor de transport pe mijloacele de transport public ale unor categorii sociale;
- subvențiile de tarife pentru populație privind alimentarea cu energie termică.

Valoarea prevăzută la categoria „Asistență socială” este de 111,4 mil lei, cu 10% mai mic față de anul 2022, descreșterea fiind motivată de sumele încasate anul anterior pentru acoperirea prețului gazelor, finanțare care nu se mai regăsește în anul 2023.

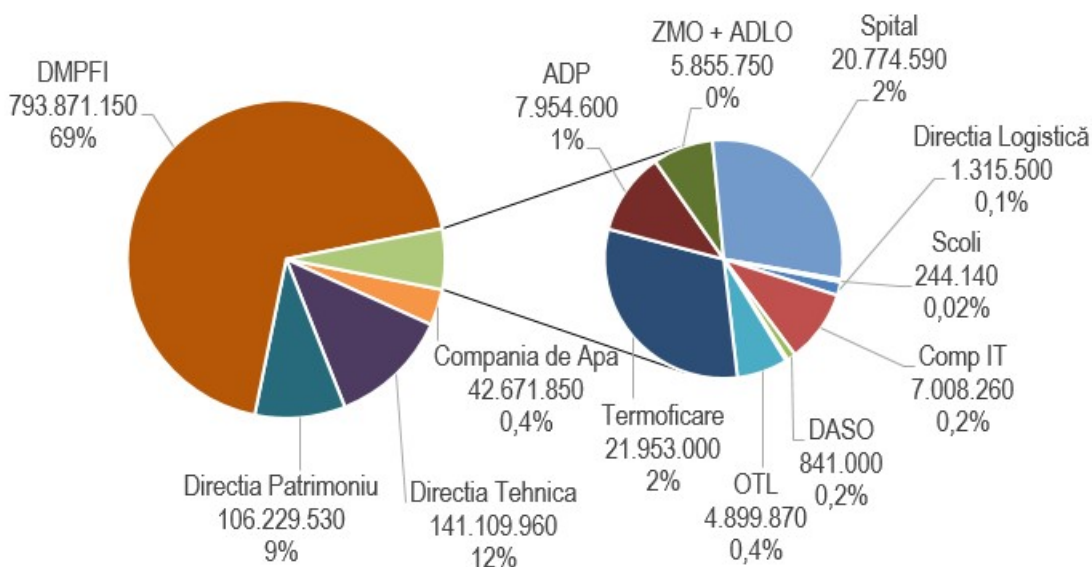
În ceea ce privește sumele prevăzute la ”Datoria publică”, acestea cresc în anul 2023 cu 91% pe fondul creșterii indicilor EURIBOR și ROBOR care influențează nivelul dobânzilor, cât și pe fondul împlinirii termenului de rambursare pentru unele contracte.

Cheltuielile de capital estimate pentru anul 2023 sunt în cuantum de 1,2 mld lei, distribuite pe domenii, după cum urmează:

Lei

Nr crt	Categoriile/responsabili	Suma
I	Directia Logistică	1.315.500
II	Comp IT	7.008.260
III	DASO	841.000
IV	Politia Locala	211.700
V	OTL	4.899.870
VI	Compania de Apa	42.671.850
VII	Termoficare	21.953.000
VIII	ADP	7.954.600
IX	ZMO + ADLO	5.855.750
X	Directia Tehnica	141.109.960
XI	Directia Patrimoniului	106.229.530
XII	DMPFI	793.871.150
XIII	Spital	20.774.590
XV	Scoli	244.140
	TOTAL	1.154.940.900

Investitii repartizate pe categorii de responsabili

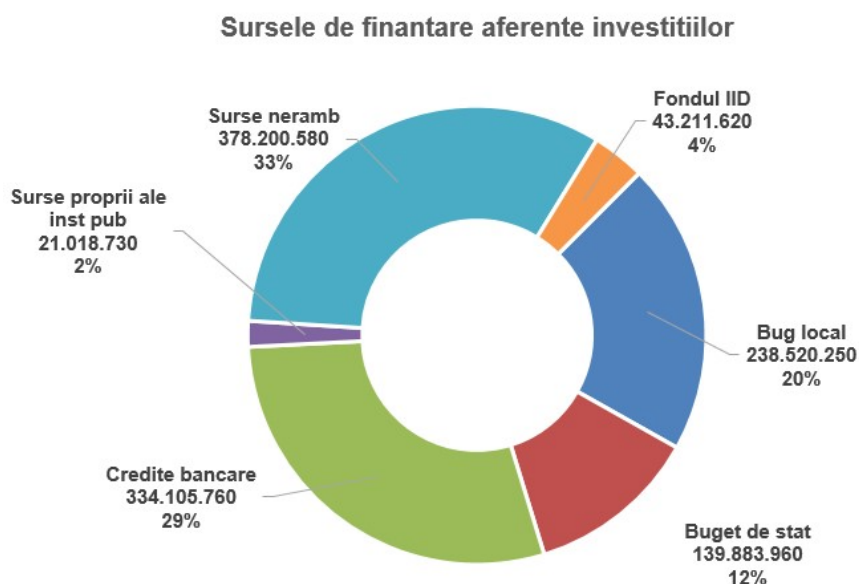

Repartizarea pe surse de finanțare a investițiilor:

Lei

Nr crt	Surse de finanțare a investițiilor	Suma
1	Bug local	238,520,250
2	Buget de stat	139,883,960
3	Credite bancare	334,105,760
4	Surse proprii ale inst pub	21,018,730
5	Surse neramb	378,200,580
6	Fondul IID	43,211,620
	TOTAL	1,154,940,900

Sursele de finanțare a investițiilor sunt reprezentate grafic astfel:

Prioritate la alocarea fondurilor pentru investiții au avut proiectele cu finanțare nerambursabilă, proiectele colaterale celor cu finanțare nerambursabilă (exproprieri/achiziții imobile, rețele de utilități, racorduri/branșamente, amenajări colaterale) și proiectele de investiții aflate în continuare.

Proiectele de investiții finanțate din fonduri europene nerambursabile acoperă o plajă mare de domenii gestionate de Primăria Municipiului Oradea:

- clădirile și dotările unităților de învățământ preuniversitar de stat
- clădirile și dotările unităților sanitare cu paturi
- reabilitare obiective turistice și amenajare spații publice pentru recreere
- eficiență energetică: reabilitare sistemului de termoficare, anveloparea blocurilor, etc.
- mobilitate urbană
- infrastructură socială.

Situațiile detaliate ale veniturilor și cheltuielilor bugetului consolidat al municipiului Oradea pe anul 2023 sunt prezentate în anexele 1, 2 și 3.

Până în data de 30 ianuarie 2023 se pot înainta propuneri privitoare la acest material, prin:

- email pe adresa: primarie@oradea.ro
- fax la nr. 0259/437.544
- poștă pe adresa Primăriei Municipiului Oradea, Piața Unirii, nr. 1
- depuse la Centrul de relații cu publicul – Primăria Municipiului Oradea, Piața Unirii, nr. 1

Materialele transmise vor purta mențiunea: "Recomandare privind Proiectul bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul 2023".

Florin Birta
Primarul Municipiului Oradea

Vineri, 13 ianuarie 2023